जंगली लांडगे

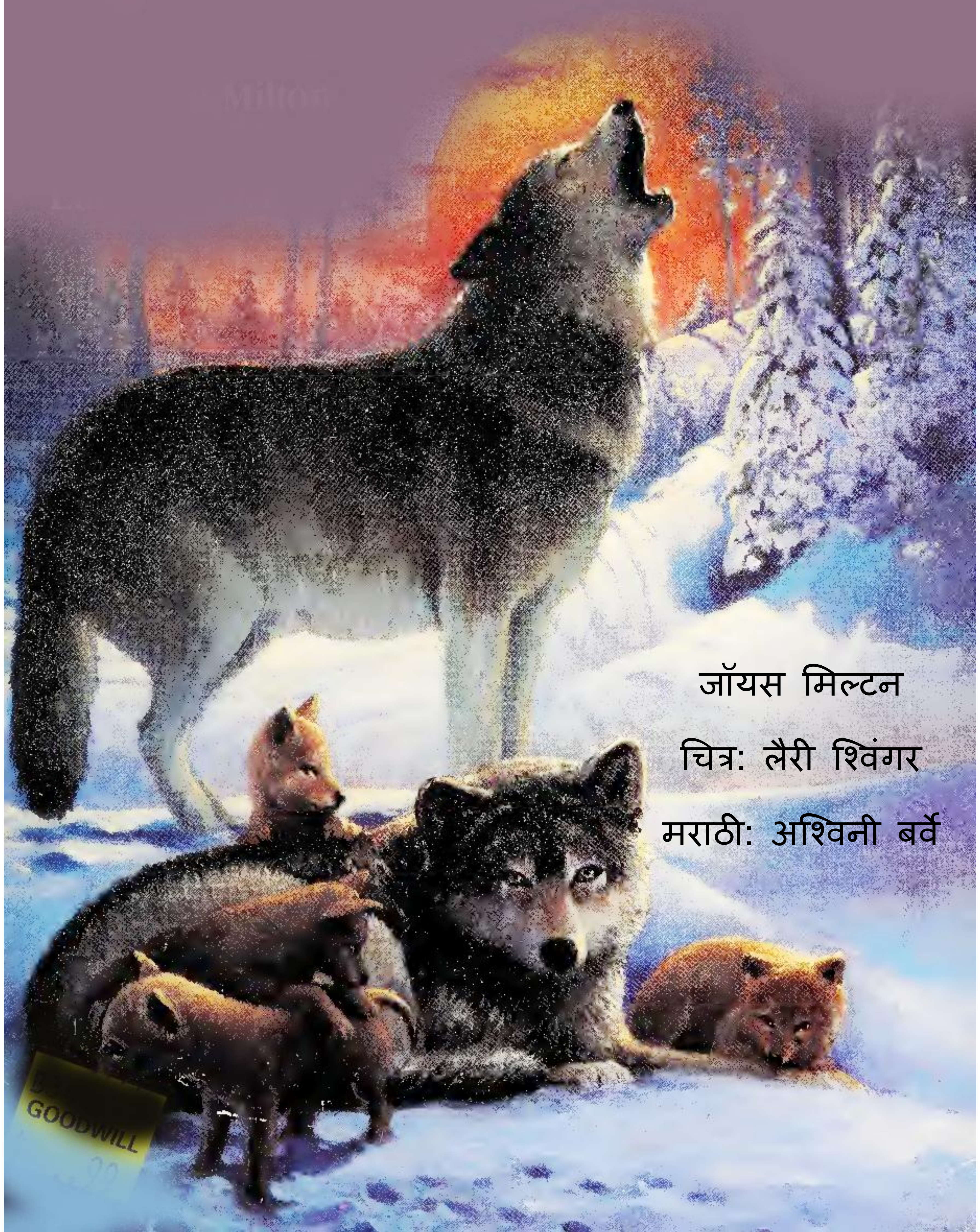

जॉयस मिल्टन

चित्र: लैरी शिंगर

मराठी: अश्विनी बर्वे

जंगली लांडगे

जॉयस मिल्टन

चित्र: लैरी श्विंगर

मराठी: अश्विनी बर्वे

एका उन्हाळ्याच्या रात्री
उत्तरेकडे खूप दूर एक लांडगा
ओरडला.

“आऊ आऊ
आऊ आऊ”

मग एक एक करून, दूरवर
असणारे सर्व लांडगे मान
वर करून एका सुरात
ओरडतात –

"आऊ-आऊ-आऊ-आऊ!"

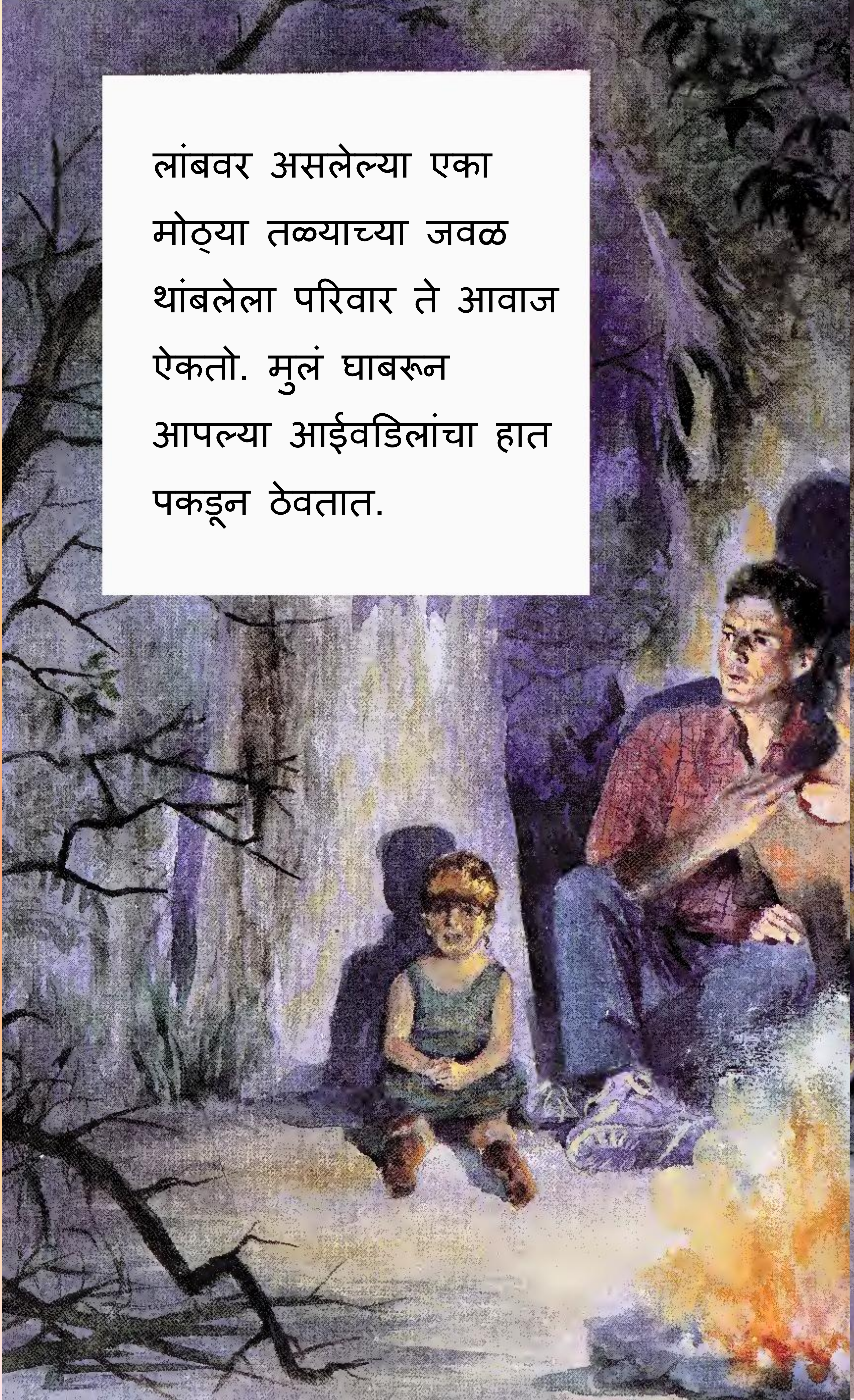

लांबवर असलेल्या एका
मोठ्या तळ्याच्या जवळ
थांबलेला परिवार ते आवाज
ऐकतो. मुलं घाबरून
आपल्या आईवडिलांचा हात
पकडून ठेवतात.

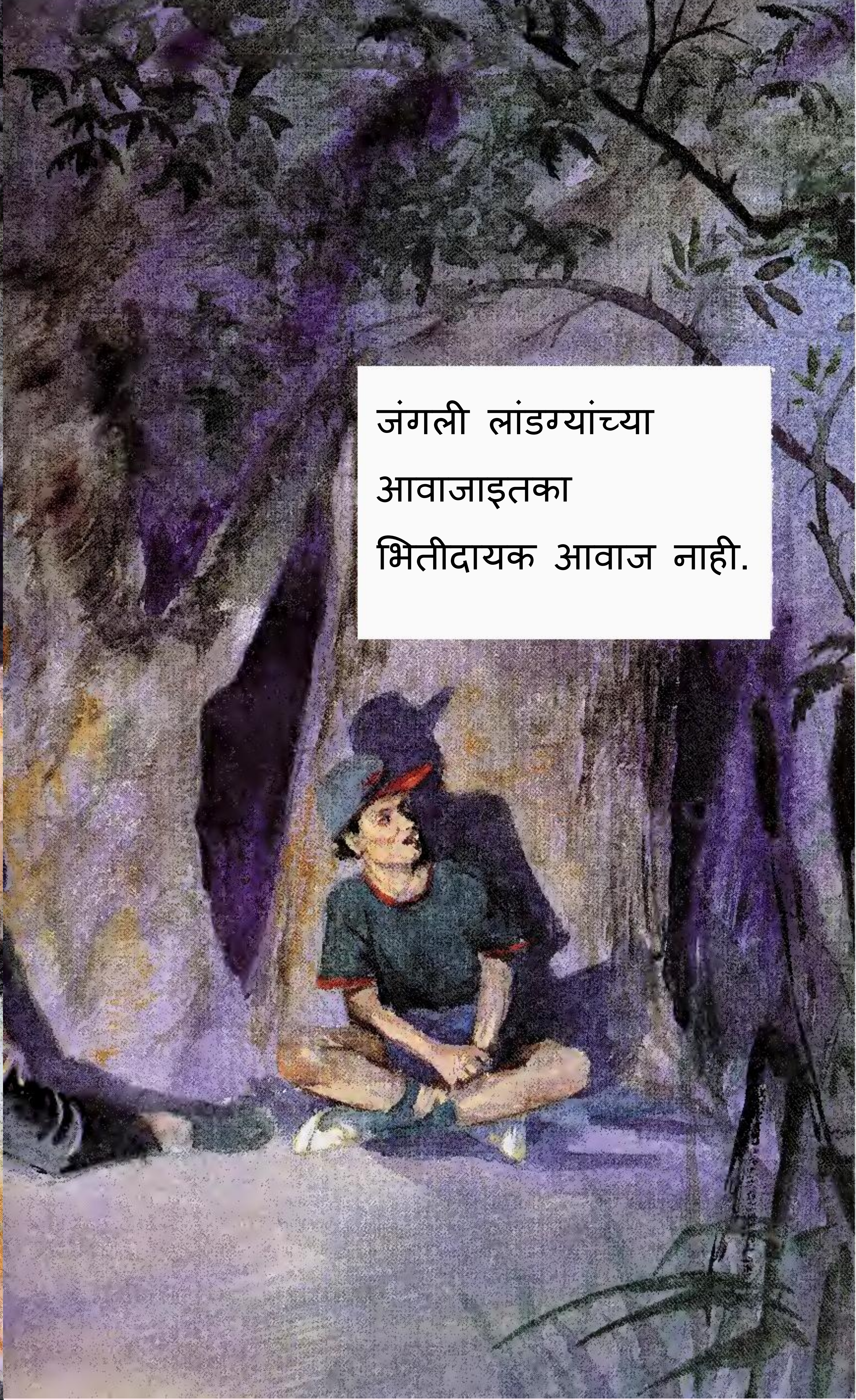

जंगली लांडग्यांच्या
आवाजाइतका
भितीदायक आवाज नाही.

लांडगे हल्ला करण्यापूर्वीच
गर्जना करतात का?

नाही!

लांडग्यांसाठी, रडणे हा एक
मैत्रीपूर्ण आवाज आहे.

लांडगे इतर लांडग्यांना ते कुठे
आहेत हे कळावे म्हणून
ओरडतात.

ते फक्त मनोरंजनासाठी
देखील ओरडू शकतात.

कधीकधी पाळीव कुत्रा डोके मागे फेकून
ओरडतो.

तो अगदी लांडग्यासारखा आवाजही करतो!

कारण लांडगे आणि कुत्रे खूप जवळचे
नातेवाईक आहेत.

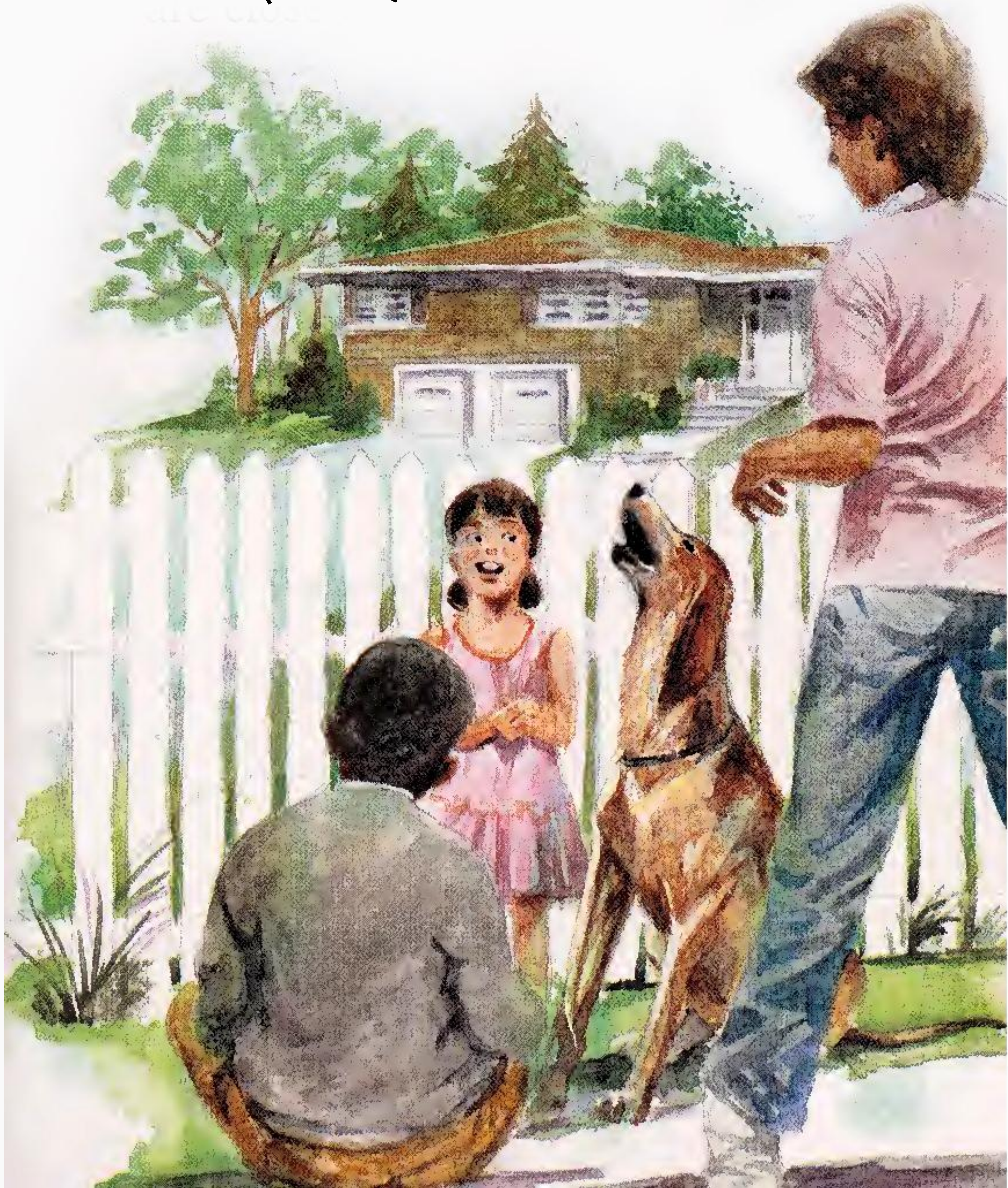

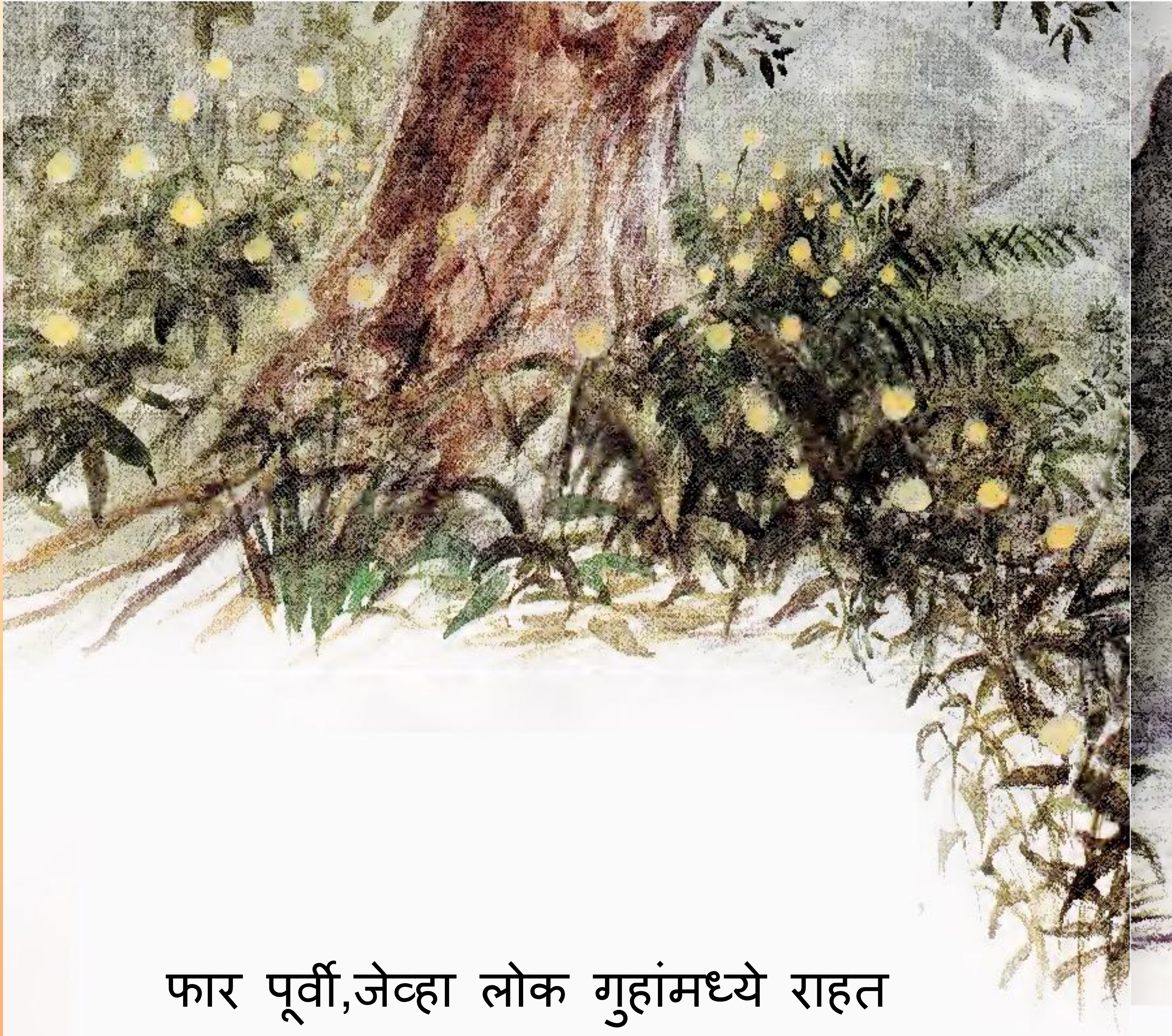

फार पूर्वी,जेव्हा लोक गुहांमध्ये राहत असत, तेव्हा लोक जे मांसाचे तुकडे टाकून देत असत त्याची वाट बघत लांडगे जवळपास थांबत.

गुहेतील मुले लांडग्यांच्या पिलांशी खेळत असत.

हळूहळू, लांडगे पाळीव प्राणी बनले.

हे पाळीव लांडगे - पहिले पाळीव प्राणी होते. आज पृथ्वीवरील प्रत्येक कुत्रा - लहान पूडलपासून ते मोठ्या सेंट बर्नार्डपर्यंत -त्यांच्याशी संबंधित आहे.

काही लोक अजूनही लांडग्यांना पाळण्याचा प्रयत्न करतात. एस्किमो लोकांनी त्यांना स्लेज ओढायला शिकवले आहे. पण लांडगे पाळीव प्राणी नाहीत. आनंदी राहण्यासाठी, ते जंगली आणि मुक्त असले पाहिजेत. लांडग्यांचे लांब पाय धावण्यासाठी बनवलेले असतातते दिवसाला ४० मैल चालू शकतात!

लांडग्याचे मोठे पंजे माणसाच्या हाताएवढे मोठे असू शकतात. त्याचे शक्तिशाली जबडे एका फटक्यात मोठ्या मूसच्या पायाचे हाड तोडू शकतात.

लांडगे शिकारी ऽअसतात.
जगण्यासाठी, त्यांना भरपूर
ताजे मांस हवे असते.

भुकेलेला लांडगाएका जेवणात २० पौंड मांस खाऊ शकतो. ते शंभर हॅम्बर्गर खाण्यासारखे असेल!इतके मांस मिळविण्यासाठी, लांडगे सहसा हरीण आणि मूस सारख्या मोठ्या प्राण्यांची शिकार करतात. पण भुकेलेला लांडगाससा किंवा उंदीर देखील पाठलाग करून खाऊ शकतो, अगदी मासे देखील पकडू शकतो!

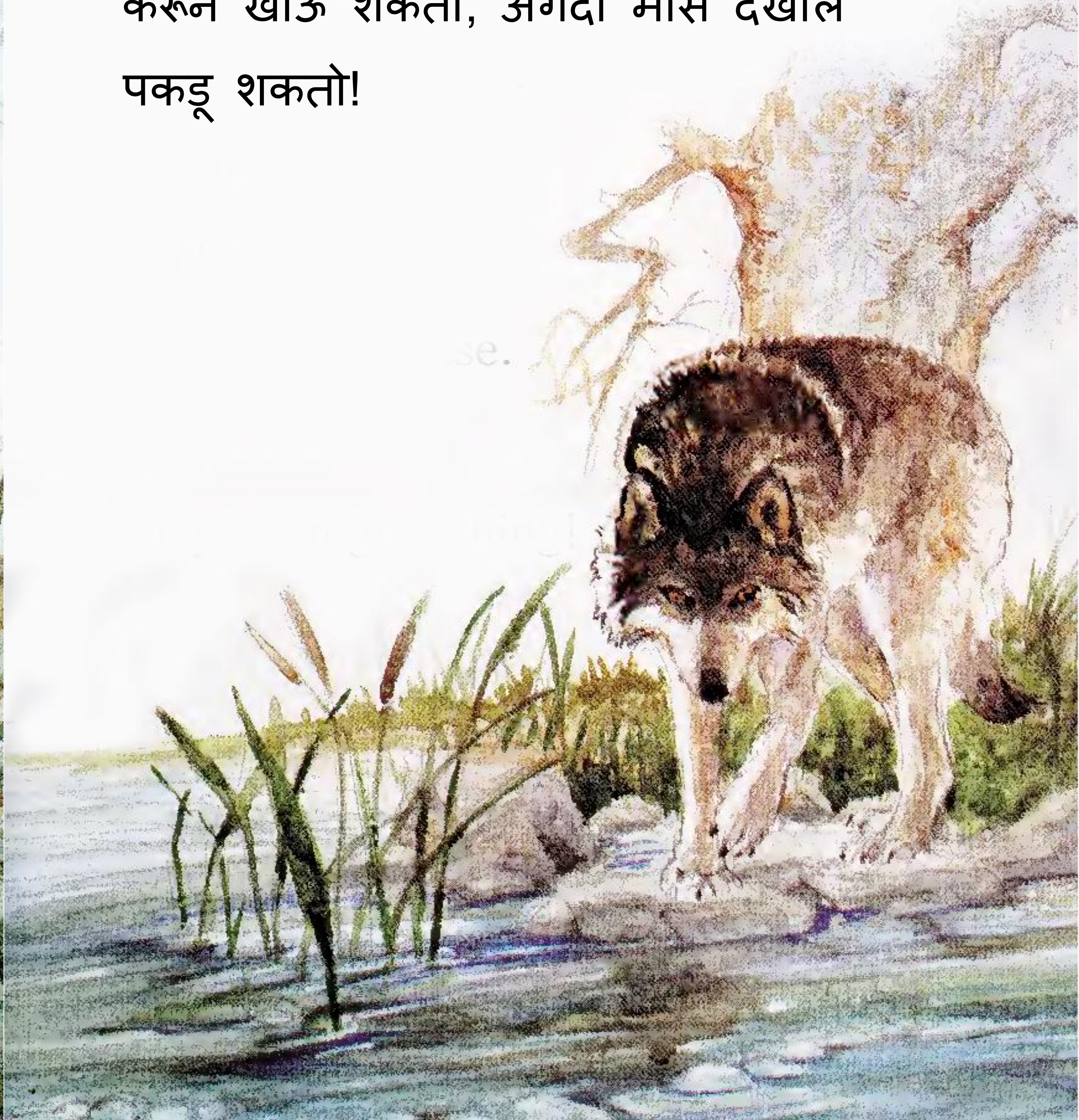

लांडगे गटात राहतात कळपातले सदस्य त्यांच्या शरीराचा वापर करून एकमेकांशी "बोलतात“ जेव्हा लांडगा घाबरतो, तो त्याचे कान त्याच्या डोक्याजवळ धरतो. जेव्हा लांडगा आनंदी असतो, तो त्याची संपूर्ण शेपटी हलवतो. जर तो फक्त त्याच्या शेपटीचे टोक हलवत असेल तर सावध रहा! तो हल्ला करण्यास तयार आहे!इतर लांडगे हे संकेत ओळखतात. हे संकेत लांडग्यांना भांडण न करता एकत्र राहण्यास मदत करतात.

प्रत्येक कळपात एक प्रभावी नर आणि एक प्रभावी मादी असते. प्रभावी नर बलवान आणि हुशार असतो. जो लांडगा त्याच्या कळपावर ताबा मिळवण्याचा प्रयत्न करतो त्याच्याशी तो लढेल. प्रभावी मादी ही सहसा कळपाच्या शावकांची आई असते.

प्रमुख नर त्याच्या वर्तनातून तो नेता असल्याचे दाखवतो. तो इतर लांडग्यांच्या डोळ्यात थेट पाहतो.

इतर लांडगे त्यांच्या शेपट्या त्यांच्या पायांमध्ये गुंडाळतात. ते नेत्याशी नाक घासतात आणि त्याचा चेहरा चाटतात.

वसंत ऋतूमध्ये, प्रमुख मादी बाळंतपणासाठी तयार असते. ती एका टेकडीच्या कडेला गुहा खोदते. इतर लांडगे तिला मदत करतात.

मे महिन्याच्या सुरुवातीला बाळांचा जन्म होतो. त्यांचे डोळे बंद असतात.त्यांना दिसत किंवा ऐकू येत नाही. ते त्यांच्या आईचे दूध पिऊन जगतात.

तीन आठवड्यांत, पिल्ले त्यांच्या गुहेतून बाहेर पडण्याइतकी मोठी होतात.

सुरुवातीला, त्यांना भीती वाटते. पण लवकरच ते टेकडीवरून वर-खाली धावतात, आणि पकडापकडीचा खेळ खेळतात. एका पिल्लाला एक टोळ दिसतो. तो झटका मारतो— थोडक्यात!पण टोळ पळून जातो. पिल्लू खूप आश्चर्यचकित होते. तो पुन्हा प्रयत्न करतो. आणि मग पुन्हा. हा लहान लांडग्याचा शिकारीचा पहिला धडा असतो.

प्रौढ लांडगे आळीपाळीने पिल्लांची काळजी घेतात. वडीलपिल्लांचे रक्षण करतात तेव्हाबच्चे वडिलांची शेपटी ओढतात आणि त्याचे कान चावतात. जर ते खूप खोडकर झाले तरवडील उठून निघून जातात.

कुत्र्याची पिल्ले इकडे तिकडे फिरतात, लढण्याचे नाटक करतात.त्यापैकी एक त्याच्या भावंडांपेक्षा बलवान आहे. तो त्याची शेपटी उंच धरतो. तो आधीच मोठ्या लांडग्यासारखा वागत आहे.

पिल्ले नेहमीच भुकेली असतात. जेव्हा मोठे लांडगे शिकारीला जातात तेव्हाते अतिरिक्त अन्न चावतात आणि गिळतात. गुहेत परतल्यावरते चावलेले अन्न थुंकतात - आणि त्यामुळे भुकेल्या पिल्लांना मांस खायला मिळते!

सप्टेंबरपर्यंत, पिल्ले अर्धी वाढलेली असतात. ते उंदरांचा पाठलाग करण्यात तासन्तास घालवतात, पण त्यांना एकही उंदर पकडता येत नाही. कारण ते खूप हळू आणि अनाड़ी असतात. पण लवकरच पिल्लेउंदरांसह शिकार करायला सुरुवात करतात. सहा महिन्यांनी, ते चांगले शिकारी बनतात.

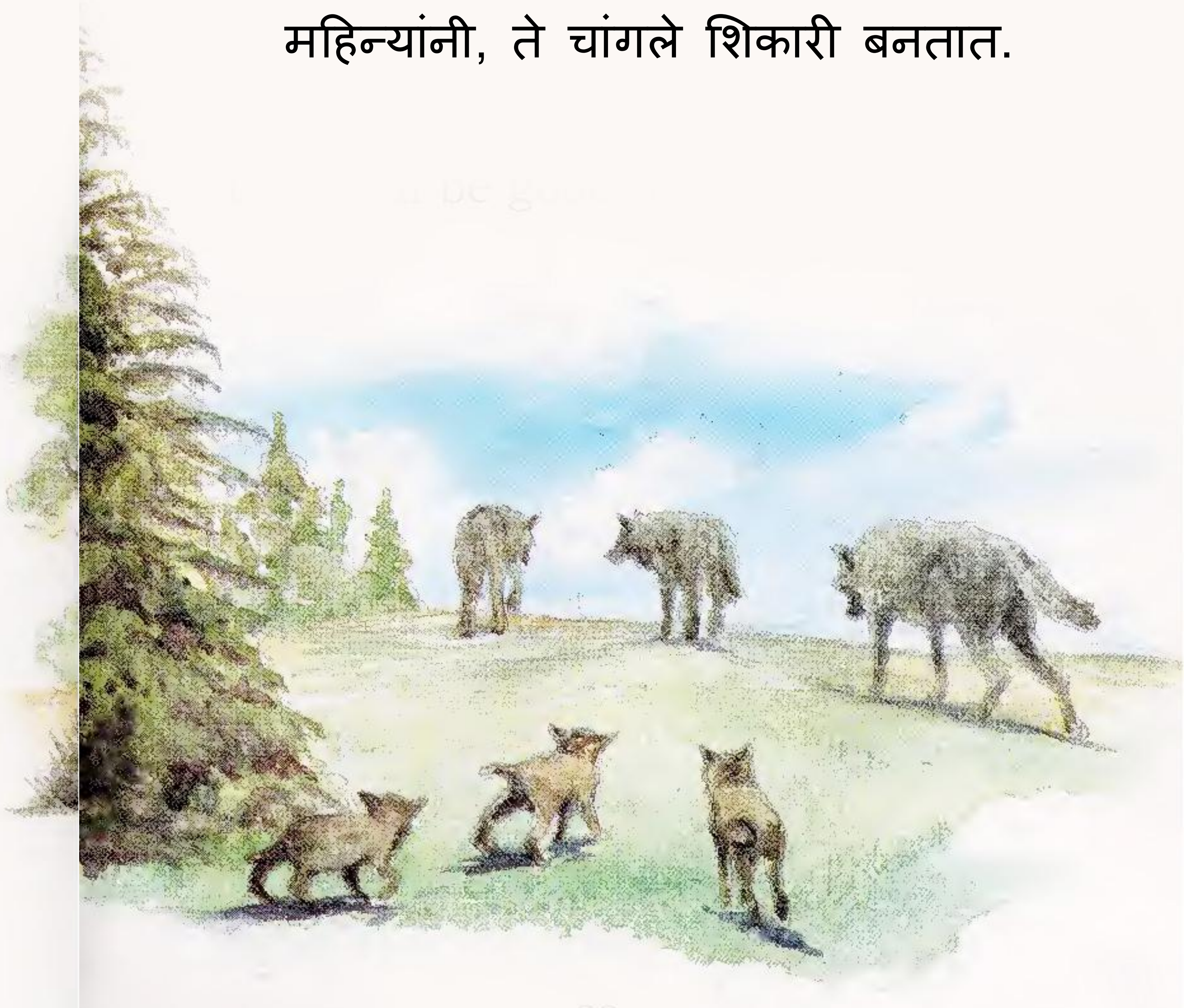

नोव्हेंबरच्या एका थंड सकाळी, लांडग्यांना जवळच असलेल्या मूसचा वास येतो. मग ते कळप बर्फ ओलांडून एका रांगेत पुढे सरकते.

लांडगे मूसच्या कळपाचा पाठलाग करतात. त्यापैकी बहुतेक पळून जातात. पण मोठा मूसत्याच्या पायावर उभा राहतो आणि त्यांच्याशी लढतो. तो त्याच्या शक्तिशाली खुरांनी लढतो. रागावलेला मूस लांडग्यांना मारू शकतो. लवकरच कळप त्याला एकटे सोडतो.

शेवटी, लांडग्यांना एक म्हातारा, आजारी मूस सापडतो. तो धावण्यास किंवा लढण्यास खूप कमकुवत आहे. लांडग्यांच्या टोळीने एक वर्तुळ तयार केले आहे. एक लांडगा हल्ला करतो. तो मूसचे नाक चावतो आणि त्याला घट्ट धरून ठेवतो. काही मिनिटांतच लढाई संपते. भुकेलेले लांडगे मूसला खातात.

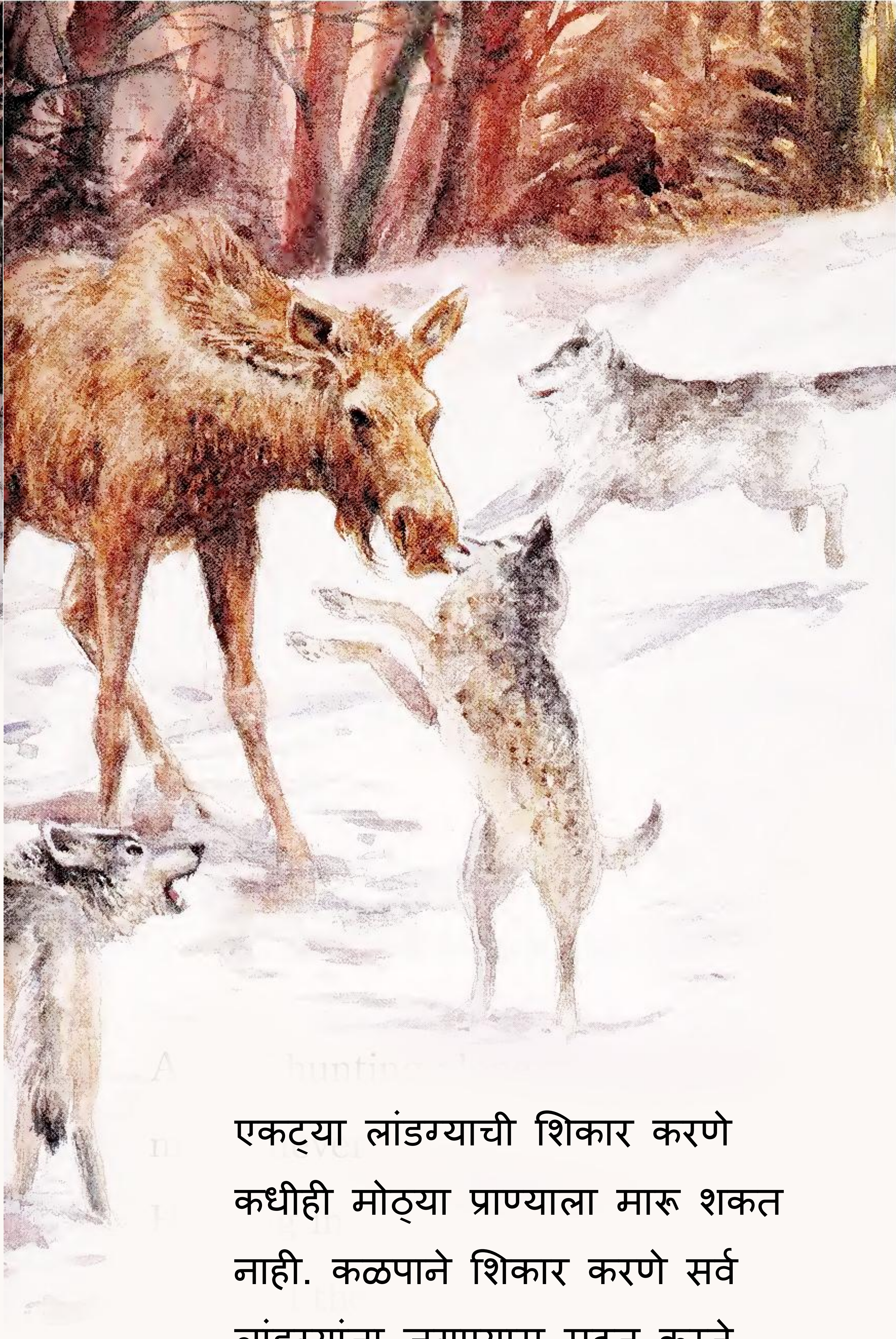

एकट्या लांडग्याची शिकार करणे कधीही मोठ्या प्राण्याला मारू शकत नाही. कळपाने शिकार करणे सर्व लांडग्यांना जगण्यास मदत करते.

बऱ्याच लोकांनी जगलेला लांडगा कधीच पाहिला नाही.

त्यांना फक्त परीकथा आणि भयपटांमध्ये लांडगे भेटले आहेत.

परीकथेतले लांडगे लोभी आणि धोकादायक असतात. सर्व काल्पनिक लांडग्यांपैकी, सर्वात भयानक म्हणजे वेअरवुल्फ.

दिवसा, वेअरवुल्फ हा एक सामान्य पुरुष किंवा स्त्री असतो. पण रात्री, जेव्हा चंद्र पूर्ण असतो, वेअरवुल्फचे दातलांब आणि तीक्ष्ण होतात. त्याच्या चेहऱ्यावर केस वाढतात.तो चारही पायांवर धावतो - अगदी खऱ्या लांडग्यासारखा. वेअरवुल्फ चांदण्यातील जंगलात फिरतो आणि त्याला सापडणाऱ्या कोणालावरही हल्ला करतो!

हत्या करणाऱ्या लांडग्यांबद्दलच्या दंतकथांमुळे अनेक लोक असा विश्वास करतात की लांडगे त्यांचे शत्रू आहेत. बऱ्याच काळापासून, शिकारी त्यांना सापडणाऱ्या प्रत्येक लांडग्याला गोळ्या घालत असत. ते विमानातूनही लांडग्यांना गोळ्या घालत असत.

अखेर, काही शास्त्रज्ञांना प्रश्न पडला की लांडगे खरोखरच इतके धोकादायक आहेत का. मग, शास्त्रज्ञांनी जंगलात खोलवर जाऊन लांडगे कसे जगतात याचा अभ्यास केला.

एक शास्त्रज्ञजंगलात फिरत होतातेव्हा अचानक त्याला दोन लांडगे भेटले. एक लांडगा पळून गेला. दुसरा लांडगा त्याच्या जवळ गेला.शास्त्रज्ञ घाबरला. पण लांडगा फक्त त्याचा हात चाटला आणि पळून गेला!

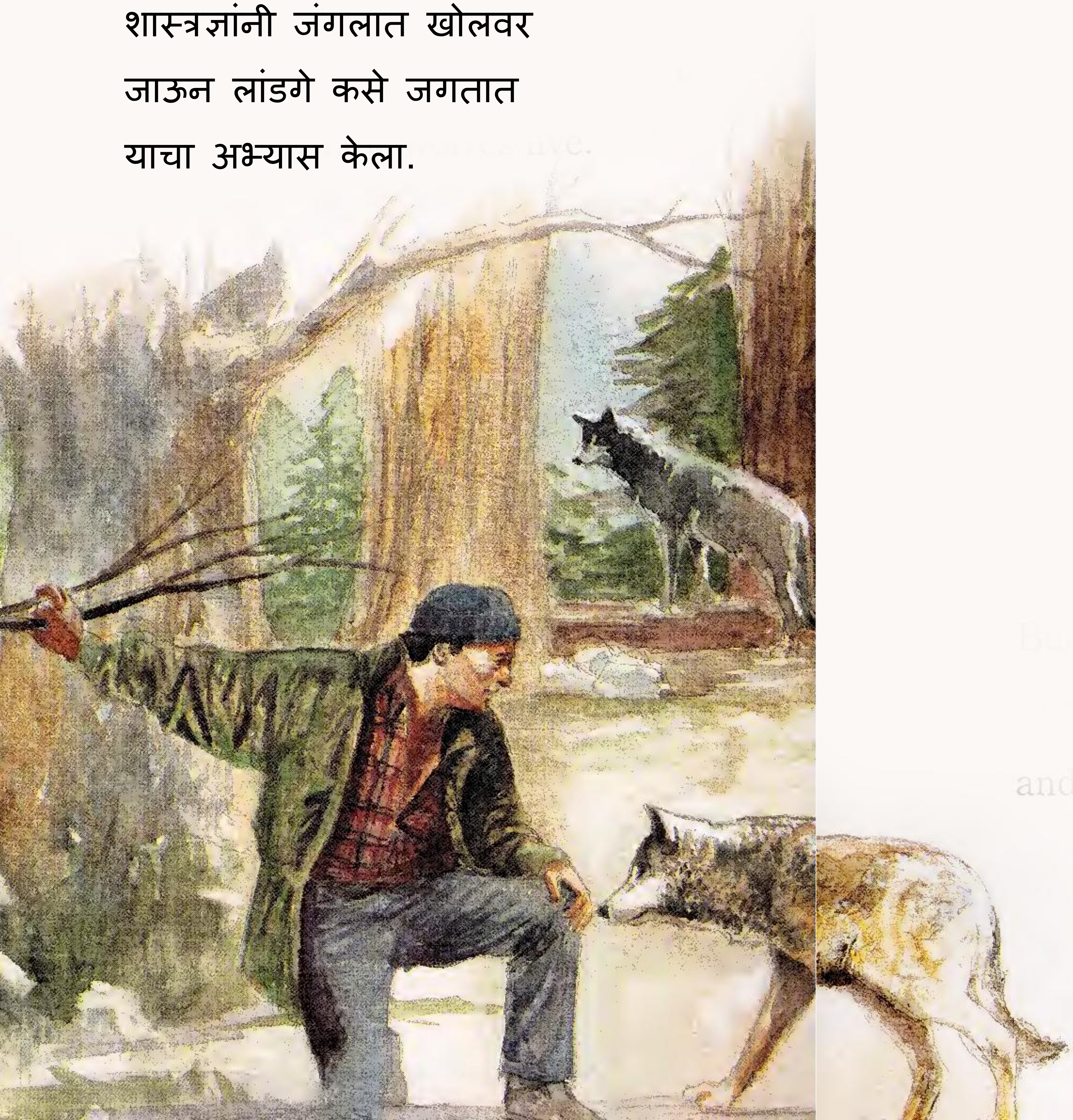

शास्त्रज्ञांनी शोधून काढले आहे की निरोगी लांडगे माणसांवर हल्ला करत नाहीत. पण जेव्हा लांडगे शेतात फिरतात तेव्हा त्यांना लवकरच कळते की कोकरू किंवा वासरू हे चांगले अन्न आहे. काही शेतकरी लांडग्यांना घाबरवण्यासाठी खास कुत्र्यांचा वापर करतात.

काही जण विष, सापळे किंवा बंदुकांनी लांडग्यांना मारतात.

मूळ अमेरिकनलांडग्यांना घाबरत नव्हते. लांडगे ज्या पद्धतीने शांततेने एकत्र राहत होते त्याचे त्यांना कौतुक वाटले. सिओक्सचे रहिवासीएका महिलेची कहाणी सांगतातजी बर्फाच्या वादळात हरवली होती. लांडग्यांच्या एका टोळीने तिचा जीव वाचवला. लांडग्यांनी तिला अन्न आणले. लांडग्यांनी तिला त्यांच्या गुहेत झोपू दिले. लांडग्यांनी त्या महिलेला त्यांची रहस्ये शिकवली.

जेव्हा ती स्त्री तिच्या लोकांकडे परतली तेव्हा तिने त्यांना लांडग्यांची रहस्ये शिकवली.

काहीशे वर्षांपूर्वीपर्यंत,
जगाच्या प्रत्येक भागात
लांडगे आढळत होते. उत्तर
अमेरिकेत हजारो लांडगे राहत
होते.

पण आता खूप जास्त लोक
आहेतआणि खूप कमी लांडगे आहेत.
अमेरिकेच्या बहुतेक भागात,
प्राणीसंग्रहालय वगळता, एकही लांडगे
उरलेले नाहीत.

लाल आणि काळे भाग त्या ठिकाणाचे प्रतिनिधित्व करतात जिथे एकेकाळी लांडगे फिरत होते. काळे भाग आज जिथे लांडगे आढळतात ते ठिकाण दर्शवतात.

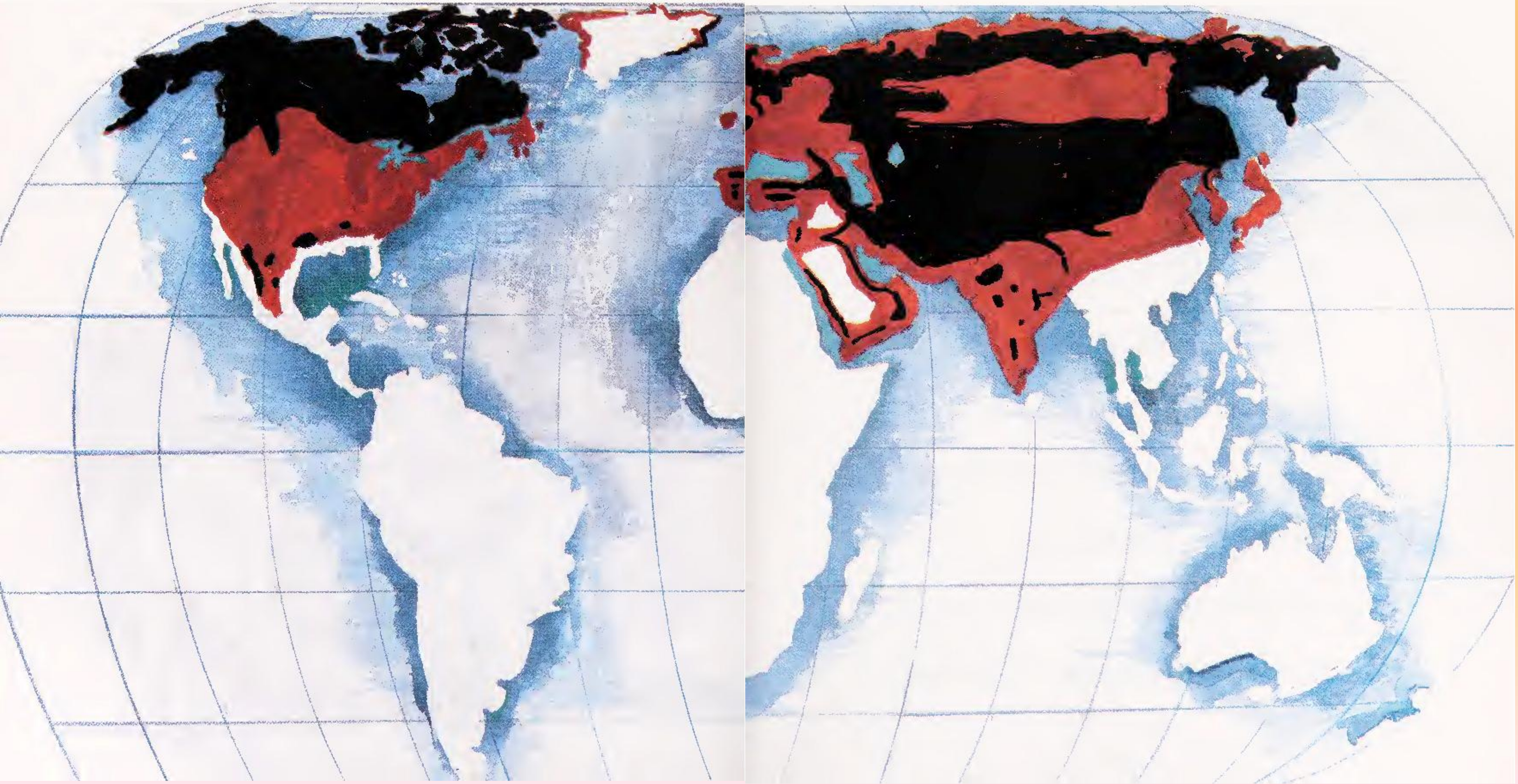

लांडगे प्रदूषण करत नाहीत. ते जमिनीला हानी पोहोचवल्याशिवाय जगतात. लांडग्यांच्या टोळ्या जगण्यासाठी शिकार करतात. मूस आणि हरण नेहमीच शिल्लक असतात. पुढील वसंत ऋतूमध्ये त्यांची पिल्ले जन्माला येतील.

आज, लोक लांडग्यांसारखे निसर्गाशी एकरूप होऊन जगण्याचा प्रयत्न करत आहेत. त्यांना पृथ्वीवरील उरलेल्या काही वन्य ठिकाणांना वाचवायचे आहे.

जर असे झाले, तरयेत्या काही वर्षांत तुम्हाला पुन्हा जंगलात जंगली लांडगे ओरडताना दिसतील.

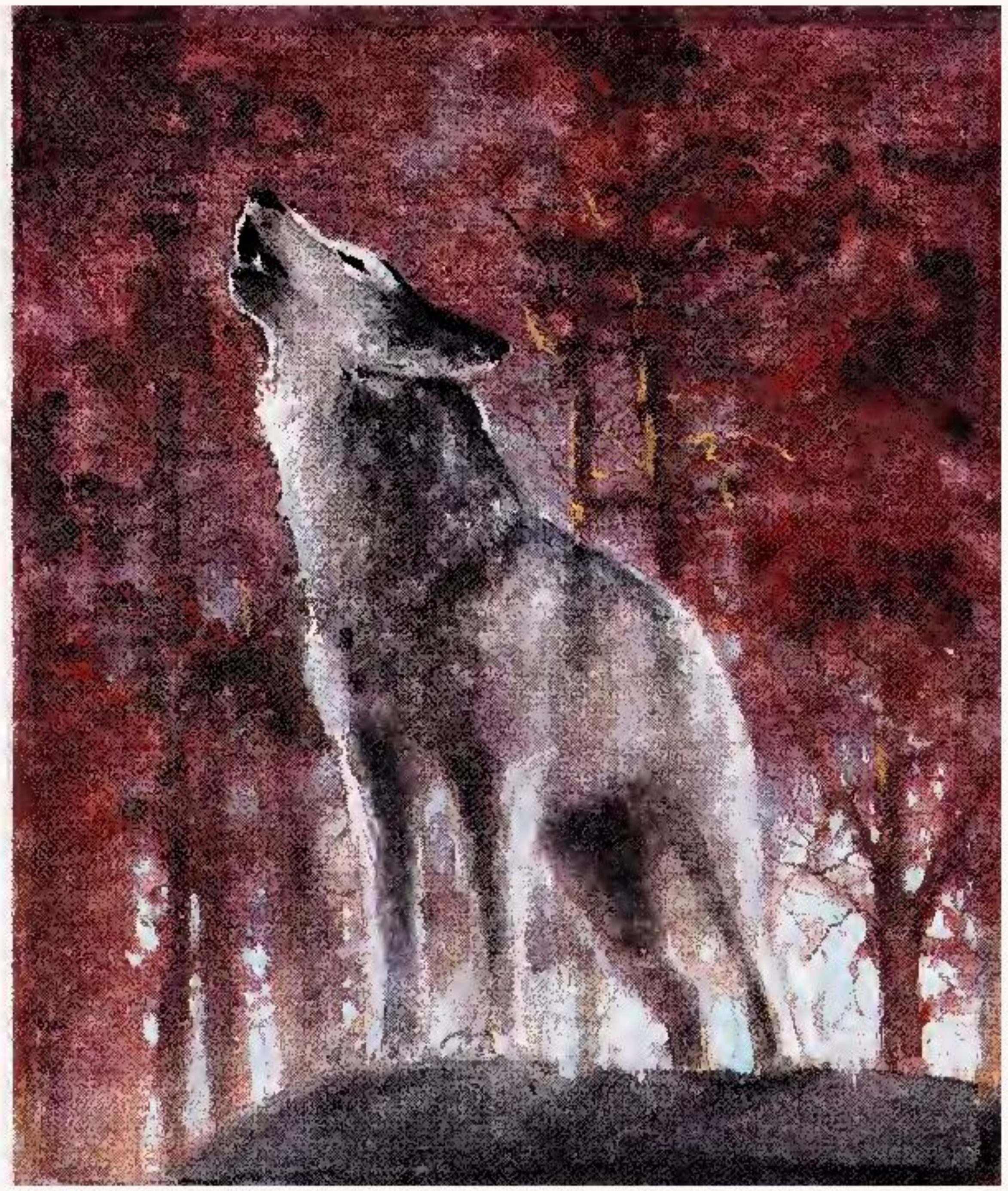

जंगली लांडगे

तुम्हाला माहित आहे का की जेव्हा लांडगा शेपूट हलवतो तेव्हा तो तुमच्यावर हल्ला करण्यास तयार असतो?किंवा लांडग्याचे पंजे मानवी हाताएवढे मोठे असतात? किंवा लांडगा एका चाव्यात १०० हॅम्बर्गर खाऊ शकतो?या रोमांचक, वाचण्यास सोप्या पुस्तकात लांडग्यांबद्दल सर्व जाणून घ्या!